

**Stockholms
stad**

Relationsvåldscentrum

December 2014

**Rapport om FoU-projekt med
stöd av lokala utvecklingsmedel**

stockholm.se

Slutrapport för Relationsvårdscentrum
November 2014

Dnr: 3.2-96/2014

Utgivare: Socialförvaltningen

Kontaktperson: Ewa Franzén

Detta projekt har finansierats med FoU-medel från Socialförvaltningen i Stockholms stad

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	4
2.	Bakgrund	4
3.	Syfte	5
4.	Metoder	5
5.	Resultatredovisning	6
6.	Slutsatser och förslag	8

1. Sammanfattning

Slutrapporteringen avser beviljat belopp om 750 000 kronor gällande FOU-stöd för lokalt utvecklingsarbete gällande våld i nära relationer. Med stöd av utvecklingsmedel har stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, kunnat utveckla arbetet med att höja kompetensen inom förvaltningarna gällande upptäckt, stöd och behandling gällande våld i nära relationer. I arbete med våldsutövare samarbetar Enskede-Årsta-Vantör även med Farsta och Skarpnäck.

2014 har de tre stadsdelsnämnderna åtagit sig att samarbeta för att gemensamt samordna stöd och behandling till våldsutsatta personer, barn som bevittnar våld samt till våldsutövande personer.

Ett regionalt center, Relationsvåldscentrum sydost, har inrättats och en enhetschef har anställts på 50 procent. Under 2014 har det beslutats att även Södermalm ska ingå i samarbetet för att se hur kvinnostödjarna arbetar inom Relationsvåldscentrum.

Målen för 2014; att utöka det regionala samarbetet med en stadsdel är uppfyllt och att säkerställa en långsiktig implementering av det regionala samarbetet gällande organisation, metoder och nätverk bedöms kunna uppfyllas men i skrivande stund råder viss osäkerhet på grund av stadens budget ännu inte har offentliggjorts.

2. Bakgrund

Enligt statistik från Brottsförebyggande rådet sammanställt av Alla Kvinnors hus för år 2012 var antalet anmälda fall av kvinnofridsbrott och våldsbrott i nära relationer mot kvinnor (antal anmälda brott per 100 000 invånare i Stockholms stadsdelar) 267 i Enskede- Årsta-Vantör , 287 i Farsta, och 208 i Skarpnäck. Det verkliga antalet personer som utsatts för våld i nära relationer är flerfaldigt större i våra stadsdelar, som framgår av Stockholms stads kartläggning 2012.

Att nå de personer som utsätter närstående för våld och de som utsatts för våldet, speciellt barnen i dessa familjer, ses som en av de främsta förebyggande insatser som socialtjänsten kan göra för

att förebygga framtida fysisk och psykisk ohälsa.

3. Syfte

Rapportens syfte är att redovisa stadsdelarnas användning av de utvecklingsmedel som beviljades för 2014. Stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck sökte om 1 192 800 kronor och beviljades 750 000 kronor.

Inför 2014 ansökte stadsdelsnämnderna om utvecklingsmedel från socialstyrelsen om 2 886 600 kronor för att kvalitetsutveckla socialtjänstens arbete för våldsutsatta kvinnor, barn som bevittnat/utsatts för våld av närstående och våldsutövare. Socialstyrelsen beviljade ett belopp om 1 500 000 kronor. Då Enskede-Årsta-Vantör inte beviljades det belopp man ansökt om söktes även utvecklingsmedel hos Stockholm stad.

4. Metoder

Flera metoder används i arbetet med de olika målgrupperna; våldsutövare, våldsutsatta samt barn som bevittnar/utsätts för våld.

Mottagningen för våldsutövare, mansmottagningen, erbjuder individuellt stöd och behandling, partnerkontakt samt stöd och behandling i grupp. De använder metoderna ”Alternativ till våld”, ”Motiverande samtal”, ”Utväg Skaraborg” och ”Circle of security”.

För de våldsutsatta används bedömningsmetoderna ”FREDA” och ”Signs of safety”. Även för de våldsutsatta används behandlingsmetoden ”Utväg Skaraborg” och ”Circle of security”.

För barn som bevittnar våld ges stöd enligt ”Trappanmodellen” och ”Utväg Skaraborg”.

Circle of security kommer från Amerika och är en ny metod i Sverige. Det är ett föräldraprogram som kan användas på olika nivåer och i många olika sammanhang. För att kunna erbjuda förebyggande stöd eller tidiga behandlingsinsatser för barnen är

det nödvändigt att veta hur föräldrarna ser på sin föräldraroll och sina barns situation. Målet med föräldrastödet är att stärka relationen mellan barn och föräldrar i riskmiljöer i ett tidigt skede. Metoden utgår från anknytningsteorin och kunskapen om att de barn som får sina behov av skydd och omvårdnad tillgodosedda på ett inkännande, lyhört och förutsägbart sätt utvecklar en trygg anknytning. Barnet får erfarenheter av att vuxna är tillgängliga för att ge stöd och lär sig gradvis att självt klara av svårigheter, om de är rimliga. En trygg anknytning under barndomen har visat sig utgöra en buffert mot senare psykisk ohälsa.

Utväg Skaraborg är en samverkan mellan myndigheter som kommer i kontakt med mäns våld mot kvinnor i nära relationer; polisen, åklagarmyndigheten, hälso- och sjukvården, kommunerna. Utväg Skaraborgs kärnverksamhet är individuella samtal och gruppverksamhet för dels kvinnor utsatta för våld, dels barn som upplevt våld och dels män som utövat våld.

Barn mellan 4-18 år som har bevittnat eller utsatts för våld i nära relationer erbjuds Trappan. Samtalen kan handla om att barnet får prata om det som har hänt, få hjälp med att förstå att våldet inte är ens eget fel, uttrycka känslor och tankar kring våldet, få kunskap om vanliga reaktioner i samband med våld och få veta vart man vänder sig om man hamnar i en svår situation igen.

5. Resultatredovisning

I projektansökan angavs två mål för 2014, vilka var:

- Att säkerställa en långsiktig implementering av det regionala samarbetet gällande organisation, metoder och nätverk.
- Att utöka det regionala samarbetet med ytterligare en stadsdel.

Det andra målet är uppfyllt eftersom Södermalm stadsdel har gått med enligt den plan som tidigare angivits.

Det första målet, om långsiktig implementering, är något stadsdelarna arbetar för och ännu har som målsättning. För de beviljade utvecklingsmedel som stadsdelarna har tilldelats har det varit möjligt att anställa en enhetschef på deltid för Relationsvårdscentrum sydost, vilket är en god grund för att implementera verksamheten. Det regionala samarbetet kring de

våldsutsatta och barnen kommer finnas kvar. Samarbetet kring våldsutövarna är dock lite mer osäkert på grund av att stadens budget ännu inte har offentliggjorts, men intentionen är att mansmottagningen i någon form kommer finnas kvar.

Mansmottagningen har nått ett mycket gott resultat och därför vill man gärna utveckla den verksamheten vidare. 2013 var det 123 våldsutövare som deltog i behandling. Under 2014, fram till oktober, är antalet 105. Våldsutövare kan bli aktuella på mansmottagningen på olika sätt. Det vanligaste är att det är genom ett insatsbeslut från utredningsgrupperna inom Barn- och ungdom, men det kan även vara via polis, kriminalvård eller genom öppen mottagning.

Under 2013 träffade mansmottagningens två behandlare 123 klienter som utövat våld i nära relationer. Av dessa var 5 stycken kvinnor. Endast en kvinna levde inte i en relation där hon själv var eller hade varit utsatt för våld av en man.

Mansmottagningen har även genomfört två omgångar med föräldraprogrammet Trygghetscirkeln där fokus ligger på vad en god pappa är och hur våldet påverkar relationen till barnen. Man erbjuder även den våldsutsatta partnersamtal för att göra avstämningar hur mannen förändrar sitt beteende och tillsammans gör skydds- och riskbedömningar.

Stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Skarpnäck har haft målsättningen att Relationsvårdcentrum sydost ska permanentas och bli en del av organisationen.

Det förväntade resultatet inför 2014, gällande våldsutsatta, var att 160 personer har fått ett individuellt anpassat stöd av kvinnostödjare och att två grupper för våldsutsatta träffas enligt metoden ”Utväg Skaraborg”. Båda dessa resultat är uppfyllda.

Det förväntade resultatet gällande barn som bevittnat/utsatts för våld var att 75 barn skulle få individuellt stöd enligt till exempel Trappan-modellen. Detta resultat har uppfyllts med råge då 80 barn fått stöd enligt modellen under 2014.

Det förväntade resultatet avseende att en tonårsgrupp skulle starta i samarbete med ungdomsmottagningen kunde inte uppfyllas då det inte gick att rekrytera tillräckligt många för att starta en tonårsgrupp. En barngrupp har dock kommit igång.

Antal kvinnor och barn från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdel som fått skyddat boende under 2014, fram till 29/10 är 171 kvinnor och 202 barn.

Fyra stycken har fått kompetensutveckling inom bedömningsmetoden FREDA.

Projektet har finansierat en enhetschef på deltid, en kvinnostödjare samt två behandlare i mansmottagningen.

Enskede-Årsta Vantör finansierar en kvinnostödjare samt en barnstödjare.

Skarpnäck och Farsta finansierar 0,5 kvinnostödjare var samt 0,5 barnstödjare per stadsdel.

6. Slutsatser och förslag

Det kan konstateras att mycket gott arbete genomförs i stadsdelarna avseende arbete med våld i nära relationer. Det har varit många som kommit till mottagningen för våldsutövare och det måste därför ses som ett lyckat och intressant resultat.

Det skulle vara nyttigt och intressant att utvärdera verksamheten. Frågor som kan vara relevanta och intressanta: Vilka metoder har använts? Vad har varit framgångsfaktorerna i verksamheten? Vad kan utvecklas vidare och vilka svårigheter/hinder har funnits? Vilket forskningsstöd finns för de metoder som använts? Vilka erfarenheter har gjort av behandlarna? Vad anser brukarna om den insats som de fått med mera.

